

GEGEVENS

Remi Lens (1902-1983)

Afmeting: H 70 cm

B 24 cm

Materiaal: klei

'ECCE HOMO. JEZUS VOOR PILATUS'

BEGIJNHOFMUSEUM

In de maand april spelen de feestdagen Goede Vrijdag en Pasen een rol. Veel mensen denken dan tegenwoordig allereerst aan vakantie en verlof.

In de kerkelijke vieringen staan de kruisiging en de opstanding van Jezus centraal. In onze moderne, geseclariseerde tijd hebben zulke heilsfeiten echter nauwelijks betekenis. Voor de wereldwijde Kerk en christelijke stromingen is dat geheel anders, daar neemt het lijden van Christus, de Verlosser, een belangrijke plaats in. In de latere middeleeuwen (12de en 13de eeuw) krijgt dit lijden van Jezus een extra accent en een prominente rol in de theologie en in het monastieke leven.

De spiritualiteit van de grote kerkhervormer Bernardus van Clairvaux, een abt en kloosterstichter, is zeer gericht op Christus. In zijn voorname werk over het Bijbelboek Hooglied vergelijkt hij het liefdeslied tussen bruidegom en bruid met de band tussen Christus en de Kerk. In de begijnenbeweging neemt dit aspect, 'bruidsmystiek' genoemd, een belangrijke plaats in. Dat geldt ook voor Turnhout en het spirituele leven op het begijnhof. Een voorbeeld kan dit goed illustreren.

In de bijzondere boekencollectie van het begijnhof van Turnhout, recent geheel ontsloten, is een publicatie aanwezig met de titel *Den wech der deuchden* (gedrukt in Antwerpen). Het boek belicht vier personages: uiteraard Christus (de bruidegom), de Kerk die perfect is (de bruid), de engelen of oversten (metgezellen van Christus) en jongedochters (de nakomelingen van de bruid).

Aan de hand van deze publicatie uit 1599 maken we probleemloos een sprongetje en landen we in de 20ste eeuw, concreet: in het leven van Remi Lens. Ook voor deze kunstenaar-priester staat Christus centraal in zijn denken en werken. Lens is tijdens zijn werkzame leven op veel fronten actief, niet in het minst in de zielzorg, maar ook als een gepassioneerd regisseur (Kerstspel). In zijn woonplaatsen Vosselaar en Turnhout schildert en tekent hij vele landschappen en portretten. En in zijn kunst geeft hij uiting aan een diep geloof, vooral zijn fascinatie voor het leven van Jezus. Die "lijdende man" uitbeelden is een telkens terugkerend motief in zijn werken, zowel in series rond de staties en de lijdensweg als in aparte schetsen, tekeningen, aquarellen, olieverfschilderijen en beelden.

Remi Lens woont vanaf 1959 in het Begijnhof van Turnhout en tot kort voor zijn overlijden is hij daar actief als kunstenaar. Ook op deze vreedzame plek komen verschillende werken over Jezus' lijdensweg tot stand. Met behulp van gevarieerde technieken benadert Remi Lens de kern, het wezenlijke van dit passieverhaal. Hiervan getuigt bijvoorbeeld zijn indringende tekening 'Jezus aan het kruis' in het Begijnhofmuseum, waarbij witte, grijze en zwarte tinten overheersen in soms grillige vormen (zie: Object van de Maand 2018 nr. 117). Dit Jezusbeeld visualiseert een specifiek onderdeel van het lijdensverhaal, namelijk Jezus voor Pilatus, de rechter die een gevangene veroordeelt. Eenzelfde figuurtype verwerkt Lens in meerdere Kruiswegschilderijen en in enkele tekeningen. Het beeld is een voorstudie, gemaakt van bruine chamotteklei, dat is ongebakken, zonder polychromie (kleuren). Het gaat om een ingetogen, bijna serene Jezus, die perfect past in de verstilde omgeving van het Begijnhofmuseum, de plek waar begijnen eeuwenlang in het convent hun devotie hebben beleefd.

Tekst: Peter Hofland (met dank aan Gitta Vanderputte en Hugo Vanden Bossche)
Foto: Bram Luyts

INVENTARIS

Object: B 1802

Begijnhofmuseum, Begijnhof 56, 2300 Turnhout

Het beeld is in 2018 door Musea Turnhout verworven, schenking uit particuliere herkomst.

BIBLIOGRAFIE

Brochure "Hulde aan Lens", gemaakt ter gelegenheid van een tentoonstelling in het Klein Seminarie Hoogstraten; mei 1983

Samuel Loyaerts, *Den wech der deuchden, bedeylt in acht boecxkens. Ghemaect op Canticum canticorum* (Antwerpen 1599, catalogus bibliotheek Begijnhof M1505)

Musea Turnhout • Druivenstraat 18 • B-2300 Turnhout
Tel: +32 14 44 33 98 • www.turnhout.be/musea

Het object van de maand is een initiatief van Musea Turnhout. De objectfiche van dit of van een ander object kan steeds geraadpleegd worden op onze websites.

TURNHOUT

v.u.: Paul Van Miert, Campus Blairon 200, B-2300 Turnhout

 Vlaanderen
verbeelding werkt

 ERKENDE
MUSEUM

 TURNHOUT
BEGIJNHOF
MUSEUM